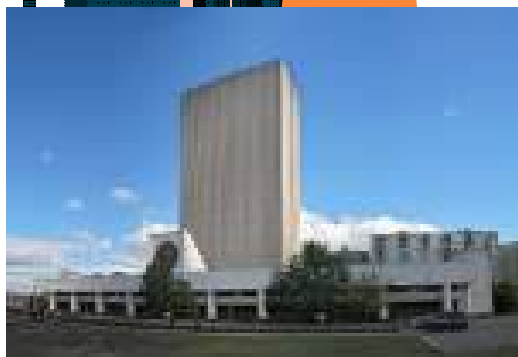

РОБОТА У СФЕРІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ СПРАВИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Василенко Ольга Миколаївна,

*директор Інституту бібліотекознавства,
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського*

Київ 2023

СТАНДАРТИЗАЦІЯ ЯК ОСНОВА ТА ОДИН ІЗ ГОЛОВНИХ ЧИННИКІВ УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

➤ *Інтеграція* у світове співтовариство

➤ *Цифровізація* економіки, суспільної та соціальної сфер життєдіяльності країни

*НАПРЯМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ
МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ
В БІБЛІОТЕЧНІЙ СПРАВІ УКРАЇНИ*

- *НАУКОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ*
- *ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ*
- *МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ*

*НОВИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ СТАНДАРТИЗАЦІЇ
В БІБЛІОТЕЧНІЙ СПРАВІ УКРАЇНИ*

**2016 р. - прийняття перших
національних стандартів,
гармонізованих із міжнародними**

стандартами ІСО

методом підтвердження

ПОСТАНОВИ КМУ

- Про припинення дії Угоди між Урядом України та Урядом Російської Федерації про співробітництво в галузі стандартизації, метрології та сертифікації та Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі стандартизації, метрології та сертифікації (№ 392 від 1 квіт. 2022 р.)
-
- «Про вихід з Угоди про проведення узгодженої політики в галузі стандартизації, метрології і сертифікації» (№ 526 від 3 трав. 2022 р.)

МІЖДЕРЖАВНІ СТАНДАРТИ

ГОСТ 7.77–98. Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Межгосударственный рубрикатор научно-технической информации. Структура, правила использования и ведения : изд. офиц. – Введ. 1999–07–01 ; введ. в Украине 2000–01–01.

ГОСТ 7.78–99. Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Издания. Вспомогательные указатели : изд. офиц. – Введ. 2000–07–01 ; введ. в Украине 2001–01–01.

ГОСТ 7.12–93. Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила : изд. офиц. – Взамен ГОСТ 7.12–77 ; введ. 1995–07–01 ; введ. в Украине 1997–01–01.

ГОСТ 7.55–99. Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Основные положения : изд. офиц. – Взамен ГОСТ 7.55–89 ; введ. 2001–01–01 ; введ. в Украине 2001–07–01 – Киев : Госстандарт Украины, 2001. – IV, 4. – (Межгосударственный стандарт).

МІЖДЕРЖАВНІ СТАНДАРТИ

ГОСТ 7.20–2000. Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиотечная статистика : изд. офиц. – Взамен ГОСТ 7.20–80, ГОСТ 7.41–82 ; введ. 2002–01–01 ; введ. в Украине 2002–09–01 – Киев : Госстандарт Украины, 2002. – III, 8. – (Межгосударственный стандарт).

**ДСТУ ISO
2789:2016 (ISO
2789:2013, IDT)**

«Information and
documen-tation –
International library
statistics».

**Інформація та
документація.
Міжнародна
бібліотечна
статистика**

**ДСТУ ISO
11620:2016
(ISO
11620:2014, IDT)**

«Information and
documen-tation –
Library performance
indicators».

**Інформація та
документація.
Показники
функціонування
бібліотек**

**ДСТУ ISO
16439:2016
(ISO 16439:2014,
IDT)**

«Information and
documenta-tion –
Methods and
procedures for
assessing the impact
of libraries».

**Інформація та
документація.
Методи та
процедури
оцінювання
впливу бібліотек**

**БІБЛІОТЕЧНІ
ПОСЛУГИ:
облік,
статистика,
ефективність**

Науково-методичний
посібник

URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003876>

URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0004499>

**ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ
БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО
КОМПЛЕКСУ
В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ**

ПРОБЛЕМА - ФІНАНСУВАННЯ

вирішення питань

- Прийняття україномовних національних стандартів
- Створення спеціалізованого підрозділу з питань стандартизації
- Кадрове забезпечення

- ◆ серверні потужності
- ◆ техніка для оцифрування

Стандарти

- ◆ стандарти цифрових об'єктів
- ◆ концептуальні моделі
- ◆ стандарти описових метаданих
- ◆ правила каталогізації
- ◆ стандарти структурних та адміністративних метаданих
- ◆ стандарти обміну даними

Програмне забезпечення (ПЗ)

- ◆ комерційні системи

ВІДКЛИКАНІ СТАНДАРТИ ISO

ISO 2789:2013 скасовано

на заміну прийнято

ISO 2789:2022. Information and documentation.

International library statistics (*Інформація та документація. Міжнародна бібліотечна статистика*)

ISO 11620:2014 скасовано.

на заміну прийнято

ISO 11620:2023. Information and documentation.

Library functioning indicators (*Інформація та документація. Показники роботи бібліотеки*

та інші.....

ISO/TC 46

INFORMATION AND DOCUMENTATION

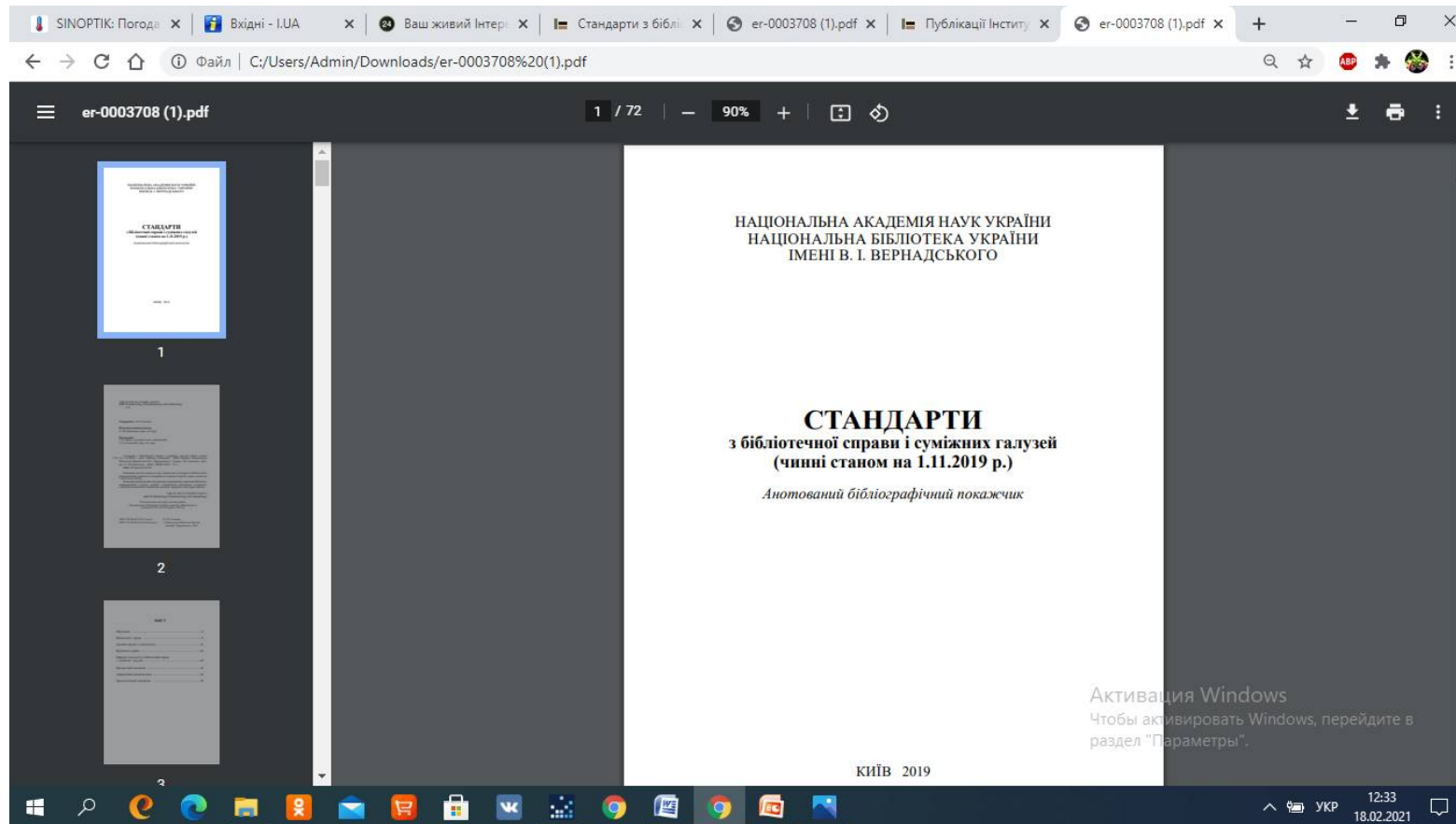
2023 Р.

В РОЗРОБЦІ – 9

МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТИВ

URL: [HTTP://IRBIS-NBUV.GOV.UA/EVERLIB/ITEM/ER-0004261](http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0004261)

В умовах цифровізації соціально-економічної діяльності країни, а також враховуючи необхідність забезпечення формування інтегрованих інформаційних ресурсів державного, регіонального, відомчого рівнів, обміну електронними масивами інформації в контексті участі бібліотек України у міжнародних інформаційних проектах, є нагальна потреба надавати стратегічно важливим національним стандартам із бібліотечно-інформаційної діяльності статусу обов'язкового застосування.

Ефективність упровадження міжнародних стандартів як національних

- **Прийняття стандартів українською мовою**
  - **функціонування структурного підрозділу (*відділ (сектор) бібліотечної стандартизації*)**
  - ***Фінансування витрат на розробку та впровадження стандартів***
-